

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 380/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného obchodnou spoločnosťou VESTENICKÁ & BD advokátska kancelária, s. r. o., Ševčenkova 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Júlia Vestenická, proti postupu Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 3 Tos 66/2022 a jeho uzneseniu z 28. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 66/2022 a jeho uznesením z 28. apríla 2022. Žiada ďalej, aby bolo uznesenie krajského súdu zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež prikázať Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ihneď prepustiť sťažovateľa na slobodu. Domáha sa aj náhrady trov konania od krajského súdu vo výške 384,08 eur do 30 dní od právoplatnosti nálezu na účet právnej zástupkyne sťažovateľa. Napokon požaduje prednostné prerokovanie ústavnej sťažnosti, keďže ide o naliehavú väzobnú vec.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledovný skutkový stav veci:

3. Na sťažovateľa je podaná obžaloba zo 14. januára 2020 pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) a § 138 písm. i) Trestného zákona. Konanie je vedené na Okresnom súde Trnava (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 Tk 1/2020. Sťažovateľ je vo väzbe (z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov nevyplýva čas vzatia do väzby, rozhodnutie o väzbe, ale ani miesto výkonu väzby, pozn.).

4. Rozsudkom okresného súdu č. k. 4 Tk 1/2020-2501 zo 6. júla 2021 bol sťažovateľ uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) v spojení s § 138 písm. b) a j) a § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a 9 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

5. Uznesením krajského súdu č. k. 6 To 78/2021-2666 z 13. januára 2022 bol rozsudok okresného súdu zrušený v celom rozsahu a vec bola vrátená na nové konanie a rozhodnutie.

6. Uznesením okresného súdu č. k. 4 Tk 1/2020-2806 z 8. apríla 2022 bol sťažovateľ prepustený z väzby za súčasného nahradenia väzby technickými prostriedkami a dohľadom probačného a mediačného úradníka, ako aj za súčasného uloženia viacerých konkrétne vymenovaných obmedzení a povinností.

7. Na základe sťažnosti prokurátora napadnutým uznesením krajského súdu č. k. 3 Tos 66/2022 2860 z 28. apríla 2022 bolo uznesenie okresného súdu z 8. apríla 2022 zrušené v celom rozsahu a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby bola zamietnutá s tým, že sa jeho väzba nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Podľa názoru sťažovateľa nemožno senát 3 T krajského súdu, ktorý rozhodoval o sťažnosti prokurátora, považovať za zákonný senát, pretože týmto senátom bol a mohol byť výlučne senát 6 T, teda ten senát, ktorý predtým konal a rozhodol v rámci odvolacieho konania, keď zrušil odsudzujúci rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Pridelenie veci senátu prechádza vymedzeným systémom, pričom v prípade hlavného pojednávania, ako aj konania o odvolaní sú senáty pridelené elektronickým systémom jednoznačne senátmi zákonnými. Toto pravidlo je zaužívané aj v iných trestných konaniach a nebol dôvod, aby sa neuplatnilo a nerešpektovalo v prípade sťažovateľa. Napokon aj po vrátení veci okresnému súdu bola táto opäť pridelená rovnakému samosudcovi, a to práve z dôvodu, že tento je zákonným sudcom vo veci sťažovateľa.

10. Krajský súd si musel byť veľmi dobre vedomý, že senát 3 T nie je kompetentný konať a rozhodnúť, a bolo preto jeho primárnou povinnosťou vec odovzdať zákonnému senátu.

11. Z uvedených dôvodov došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd považuje za potrebné zaoberať sa najprv niektorými špecifikami podanej ústavnej sťažnosti.

13. Z titulnej strany ústavnej sťažnosti sa zdá, ako keby sa sťažovateľ zdržiaval na adrese trvalého bydliska, hoci z celého obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že je vo väzbe. Z ústavnej sťažnosti,

ale ani z pripojených listinných dôkazov nevyplýva, od kedy a na základe akého rozhodnutia je vo väzbe, ale ani to, kde väzbu v súčasnosti vykonáva.

14. Na titulnej strane ústavnej sťažnosti je uvedené, že ide o návrh na začatie konania pre porušenie základných práv sťažovateľa zakotvených a garantovaných v čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy, ako aj jeho práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14.1. Podľa názoru sťažovateľa vysloveného na strane 4 ústavnej sťažnosti (výrazným písmom) skutočnosť, že nerozhodoval zákonný senát krajského súdu, treba považovať za porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14.2. Podľa tvrdenia na strane 5 ústavnej sťažnosti (zvýrazneného podčiarknutím) konanie a rozhodovanie senátu krajského súdu, ktorý nebol zákonným senátom, je porušením čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14.3. Na strane 8 ústavnej sťažnosti v časti VI cituje sťažovateľ znenie čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako takých práv sťažovateľa, ktoré v danej veci boli porušené.

14.4. V časti X na stranách 10 a 11 ústavnej sťažnosti pod titulom „*Návrh na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej*“ sťažovateľ najprv požaduje, aby ústavný súd uznesením prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť pre porušenie čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy krajským súdom.

14.5. Následne požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14.6. Po zrušení uznesenia krajského súdu a vrátení veci na ďalšie konanie požaduje, aby ústavný súd prikázal najvyššiemu súdu ihneď ho prepustiť na slobodu (hoci najvyšší súd evidentne nemá s vecou vôbec nič spoločné, pozn.).

14.7. Napriek tomu, že v časti VIII na strane 9 ústavnej sťažnosti sa domáha priznania finančného zadosťučinenia vo výške 3 000 eur, túto v petite ústavnej sťažnosti neuvádza.

15. Vzhľadom na uvedené chaotické označenie práv, ktoré podľa názoru sťažovateľa mali byť v jeho veci porušené, ústavný súd konštatuje, že pre jeho rozhodovanie je smerodajné požadované znenie nálezu (petit) ústavnej sťažnosti, z ktorého je nepochybné, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením krajského súdu. Totiž z pohľadu ústavného súdu práve požadované znenie nálezu (petit) vyjadruje pre ústavný súd záväzným spôsobom predmet konania.

16. Vzhľadom na uvedené konštatovanie (pozri bod 15) treba ústavnú sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú.

17. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva

alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

18. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

19. Ústavná sťažnosť smeruje proti uzneseniu krajského súdu v konaní o posúdenie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa v rámci trestného konania po podaní obžaloby. Týka sa teda konania o väzbe. Ustanovenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru sú *ratione materiae* spravidla súčasťou konania a rozhodovania vo veci samej. V prípade rozhodovania o väzbe práva vyplývajúce z týchto ustanovení (vrátane práva na zákonného sudcu) treba považovať za súčasť čl. 17 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru (III. ÚS 646/2017, II. ÚS 111/2018, II. ÚS 564/2018, II. ÚS 301/2020).

20. Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd konštatuje, že označené práva sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru nemohli byť v danom prípade porušené už na prvý pohľad, čo bez ďalšieho zakladá zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti. Nie je preto ani potrebné zaoberať sa jedinou meritórnou námietkou sťažovateľa, podľa ktorej na krajskom súde nekonal a nerozhodoval zákonný senát.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu